

Auteursrechtspraak 2020

Dirk Visser

Onderwerpen

- Vormgeving
- Internet
- Muziekauteursrecht
- Fotoauteursrecht
- Filmauteursrecht
- Portretrecht
- Naburige rechten
- Databankenrecht

1

2

Vormgeving

Kleding, stoelen & een vouwfietsje

USD0301520842

USD09812951
Ontwerp: Peter Opuk

JPS10703382

3

Cofemel/G-star

HvJ EU 12 september 2019, ECLI:EU:C:2019:721

- Ook voor vormgeving is het werkbegrip EU geharmoniseerd.
- Grensoverschrijdend gebod makkelijker(?)
- Verder verandert er bij ons niks.

- Portugese HR wees auteursrecht af
- Zie Spoor in Numann-IER

4

The Sting/Krakatau

Hof Arnhem-Leeuwarden
23 juni 2020, IEF 19292

- Cofemel verandert niets.
- Voldoende 'nauwkeurig'.
- Eigen eerder model schaadt originaliteit niet.

(Niet) voldoende nauwkeurig en
objectief, Levola-voyweeer

5

Met dank aan
Alexander Tsoutsanis

6

Borek/Tribu

Hof Den Haag 1 september 2020, ECLI:NL:GHDHA:2020:1620

- Cofemel verandert niets
- EU-wijd verbod bevestigd

7

Ov. 4.14

“Voor zover Borek bedoeld heeft aan te voeren dat [de vormgever] de vormgeving van de Natal stoel (in belangrijke mate) aan deze stoelen zou hebben **ontleend**, **waarvoor zij de bewijslast draagt**, heeft zij onvoldoende aangedragen op grond waarvan dat kan worden aangenomen. Enkel de vergelijking tussen de Natal stoel en de hiervoor genoemde reeds in 1999 bestaande stoelen leidt niet tot die conclusie en ook niet tot een **vermoeden van ontlening** op grond waarvan een omkering van de bewijslast gerechtvaardigd zou kunnen zijn.

(met dank aan Arnout Groen)

8

HR 9 maart 1962, NJ 1964/403 (Vitri-gieter)

- dat toch, [...], het **ontleend** zijn van het werk, waarop de eiser als maker, of rechtsopvolger van den maker, auteursrecht stelt te hebben aan anderen, moet worden **gesteld en bewezen door dengene tegen wien dat auteursrecht wordt ingeroepen**;
- dat het Hof daarbij terecht oordeelde, dat het beroep van Beccon op den invloed van vroegere vormelementen, waaronder prehistorische, in ieder geval niet voldoende is om aan den Vitri-gieter **oorspronkelijkheid** te ontzeggen;

Bron:
<https://www.deoranjekat.nl/product/580616/vintage-gieter-oranje-bruin-vitri>

9

10

Montis

HR 17 april 2020, ECLI:NL:HR:2020:750

- Op grond van het oude modellenrecht
- voor eind 2003 bij gebreke van een instandhoudingsverklaring vervallen auteursrecht herleeft niet.

11

Vitra/Kwantum

Hof Den Haag 14 juli 2020
ECLI:NL:GHDHA:2020:1218

- Amerikaanse vormgeving ná 2017 (Athletica v. Varsity Brands auteursrechtelijk beschermd.
- Art. 2 lid 7 Berner Conventie. (materiële reciprociteit)
- Geen termijnvergelijking (art. 7 lid 8 BC en art 42 Aw) (?).

- Ook slaafse nabootsing.

12

Separability test

- ...an artistic feature of the design of a useful article is eligible for copyright protection if the feature (1) can be perceived as a two- or three-dimensional work of art separate from the useful article and (2) would qualify as a protectable pictorial, graphic, or sculptural work either on its own or in some other medium if imagined separately from the useful article

USC Athletica v. Varsity Brands, 2017

USC Mazer v. Stein 1954

13

Brompton (techniek)

HvJ EU 11 juni 2020, ECLI:EU:C:2020:461

Auteursrecht is van toepassing op "een product waarvan de verschijningsvorm, althans gedeeltelijk, **noodzakelijk** is om een **technisch resultaat** te bereiken,

wanneer dit product een oorspronkelijk werk is dat het resultaat is van een intellectuele schepping omdat de auteur door middel van die verschijningsvorm zijn creatieve vermogen op originele wijze tot uitdrukking heeft gebracht door vrije en creatieve keuzen te maken zodat die verschijningsvorm zijn persoonlijkheid weerspiegelt".

= EOK & PS,
HR in Stokke

14

Brompton (techniek=idee)

"Het beschermen van ideeën door middel van het auteursrecht zou in feite neerkomen op het bieden van de mogelijkheid om **ideeën** te monopoliseren, ten koste van met name de technische vooruitgang en de industriële ontwikkeling" (punt 27).

15

Brompton (moment van beoordeling)

- "In elk geval moet worden benadrukt dat de nationale rechter, om te beoordelen of de in het hoofdgeding aan de orde zijnde vouwfiets een oorspronkelijke creatie is en dus door het auteursrecht wordt beschermd, rekening moet houden met alle relevante elementen van de zaak, zoals deze bestonden **op het tijdstip waarop dit voorwerp werd ontworpen**, ongeacht de factoren die **na** de creatie van het product en los daarvan zijn ontstaan".
- Ov. 37

(met dank aan Arnout Groen)

Vgl. HR 1999,
Bigott/Doucal

16

Internet

- Downloaden, blokkeren, filteren

© Henry Jones/Alamy, LLC/HR No. 123/123

17

Tom Kabinet (e-books)

- Géén uitputting bij gedownloade e-books.
- Geldt ook voor muziek en film.
- 'Usedsoft' geldt alleen voor software

- AG Szpunar: downloaden is passé.
- Het gaat om 'toegang' en streamen.

HvJ EU 19 december 2019
ECLI:EU:C:2019:1111 (Tom Kabinet)

18

Brein/Ziggo (blokkeren The Pirate Bay)

Hof Amsterdam 2 juni 2020, ECLI:NL:GHAMS:2020:1421

- Ziggo en XS4ALL moeten The Pirate Bay (blijven) blokkeren

19

Constantin Film / YouTube

HvJ EU 9 juli 2020, ECLI:EU:C:2020:542

- Artikel 8 lid 2 Handhavingsrichtlijn.
- Adres = postadres
  - met betrekking tot een gebruiker die bestanden heeft geüpload die inbreuk maken op een intellectuele-eigendomsrecht,
- niet: het e-mailadres en het telefoonnummer van deze gebruiker en het IP-adres dat is gebruikt om deze bestanden te uploaden of het IP-adres dat is gebruikt bij de laatste toegang van deze gebruiker tot zijn gebruikersaccount.

20

Artikel 28 lid 9 Auteurswet

"De rechter kan op vordering van de gerechtigde degene die inbreuk op diens recht heeft gemaakt, bevelen **al hetgeen hem bekend is omtrent de herkomst en distributiekanaal van de goederen of diensten die inbreuk maken**, aan de gerechtigde mee te delen en alle daarop betrekking hebbende gegevens aan deze te verstrekken. Onder dezelfde voorwaarden kan dit bevel worden gegeven aan **een derde** die op commerciële schaal inbreukmakende goederen in zijn bezit heeft of gebruikt, **die op commerciële schaal diensten verleent die bij de inbreuk worden gebruikt**, of die door een van deze derden is aangewezen als zijnde betrokken bij de productie, fabricage of distributie van deze goederen of bij het verlenen van deze diensten".

21

YouTube & Cyando

Conclusie A-G HvJ EU 16 juli 2020, ECLI:EU:C:2020:586

- Geen anticipatie op art. 17 DSM
- Operator of a video-sharing platform and the operator of a file-hosting and -sharing platform do not carry out an act of 'communication to the public'
- Art 14 e-commerce RI. van toepassing

22

Art. 29c lid 1 en 2 Aw [Art. 17 lid 1 en 4 DSM]

Platform maakt *openbaar*.

Art. 29c lid 1 en 2 Aw

- Aan platform verleende *toestemming* geldt ook voor de *uploader*.
 • Tenzij die uploader commercieel handelt of substantiële inkomsten genereert. "Value gap"

Platform is ook *aansprakelijk* voor die openbaarmaking, tenzij

- 1°. hij zich naar beste vermogen heeft *ingespanssen* om *toestemming* te verkrijgen; en "Licentie"
- 2°. hij zich naar beste vermogen heeft *ingespanssen* om, in *overeenstemming met de hoge industriële normen van professionele toewijding*, ervoor te zorgen dat bepaalde werken ten aanzien waarvan de makers of hun rechtverkrigenden hem relevante en noodzakelijke informatie hebben verstrekt, *niet beschikbaar* zijn; en in ieder geval ... "Uploadfilter"

23

en in ieder geval ... [art. 29c lid 2 sub 3 Aw]

"Notice-and-take-down"

3°. hij, na ontvangst van een voldoende onderbouwde kennisgeving van makers of hun rechtverkrigenden, de gemelde werken snel van zijn website heeft *verwijderd* of de toegang daartoe onmogelijk heeft gemaakt, en hij in overeenstemming met het onder 2°, bepaalde zich naar beste vermogen heeft ingespanssen om te voorkomen dat de gemelde werken in *de toekomst weer worden aangeboden*. "Notice-and-stay-down"

Vgl. art. 14 lid 3 e-commerce-richtlijn:
 "Dit artikel doet geen afbreuk aan de mogelijkheid voor een rechtbank of een administratieve autoriteit om in overeenstemming met het rechtsstelsel van de lidstaat te eisen dat de dienstverlener een inbreuk *beëindigt of voorkomt*. Het doet evenmin afbreuk aan de mogelijkheid voor lidstaten om procedures vast te stellen om informatie te verwijderen of de toegang daartoe onmogelijk te maken".

24

VG Bild-Kunst – embedded linken

Maciej Szpunar
Foto: [cristian.robert](#)

Conclusie A-G HvJ EU 10 september 2020, ECLI:EU:C:2020:696

- A-G Szpunar: embedded link die direct zichtbaar is, is wél een mededeling aan het publiek ...
- 'Bestwater' uit het raam...

25

Deel 2

26

Muziekauteursrecht

Stim en SAMI

HvJ EU 2 april 2020, ECLI:EU:C:2020:268

Renault Scénic IV, ontwerp: Laurens van den Acker. Foto: D.J.G. Visser

- Verhuur van auto met radio is geen 'mededeling aan het publiek' (=openbaarmaking) van muziek.

(Verhuur van hotelkamer met cd-speler en cd's is dat wel).

HvJ EU 15 maart 2012, ECLI:EU:C:2012:141, Phonographic Performance Ireland

27

28

Muziek in de Efteling

Hof Amsterdam 14 juli 2020, ECLI:NL:GHAMS:2020:1957

Buma had ontvangen gelden moeten verdelen op basis van het daadwerkelijk muziekgebruik.

29

Fotoauteursrecht

30

Proceskostenveroordeling

Hof Amsterdam 28 april 2020, ECLI:NL:GHAMS:2020:1193

- Proceskostenveroordeling van € 13.000 niet redelijk en evenredig in n procedure over een foto waarvoor een vergoeding van € 426 werd gevraagd.

• Zie over 'Auteursrecht-trollen' AMI 2020

Foto uit arrest

31

Erfgoed Leiden

Hof Den Haag 19 mei 2020, IEF 19216

- Bij anoniem gepubliceerde prentbriefkaarten vervalt het auteursrecht na 70 jaar na publicatie (art. 38 Aw)
- Schadevergoeding van 4 euro per foto op website erfgoed instelling.
- Artikel 8 Aw geldt alleen voor opdrachtsituaties(?).

32

Filmauteursrecht

Lira/Ziggo

HR 2 oktober 2020, ECLI:NL:HR:2020:1548

- Overdacht bij voorbaat aan CBO doorbreekt vermoeden van overdracht aan producent niet en kan dus niet.
- Achterhoedegevecht.
- Inmiddels: verplicht collectieve proportionele billijke vergoeding voor alle (her)uitzendvormen van art. 45 lid 2 Auteurswet
  - Voor alle makers?
  - Ook voor VOD verplicht?
  - Zie WODC-evaluatie ACR

33

34

Portretrecht

- Max Verstappen & (erven) Johan Cruijff

Verstappen/Picnic

Hof Amsterdam 2 juni 2020, ECLI:NL:GHAMS:2020:1410

- Filmpje met Verstappen-lookalike geen portret(rechtinbreuk)
- Geen verwarring wekkende gelijkenis bij de lookalike.
- Ook niet onrechtmatig. Geen schade.

35

36

Hoeveel kan je vragen voor foto's in een biografie?

[Sinds Cruijff/Tirion, ECLI:NL:HR:2013:CA2788:]

- Rb. Amsterdam 6 december 2017, ECLI:NL:RBAMS:2017:8990, & Hof Amsterdam 8 oktober 2019, ECLI:NL:GHAMS:2019:3614 (Verstappen/Karakter) 10%=redelijk
- Rb. Amsterdam 24 juli 2019, IEF 19077 (Erven Cruijff / Xander Uitgevers) 10% opgelegd als redelijk

37

Naburige rechten

38

AMP/Sena

Sena

HR 17 juli 2020, ECLI:NL:HR:2020:1300

- Sena is exclusief bevoegd om de hoogte van de art. 7 WNR-vergoeding te bepalen.
  - Sena is ook als enige bevoegd die vergoeding te incasseren
  - Het is niet mogelijk om buiten Sena om toestemming te geven voor openbaarmaking van 'commerciële fonogrammen'. En daar vallen alle geluidsopnames onder die online beschikbaar zijn gesteld.

39

RAAP Recorded Artists Actors Performers

HvJ EU 8 september 2020, ECLI:EU:C:2020:677

- Alle WPPT onderdanen, inclusief Amerikanen, hebben aanspraak op de billijke vergoeding van art 8 lid 2 VLN.-richtlijn.
- De reciprociteitsclausule van art. 4 lid 2 WPPT kan alleen op EU niveau worden ingeroepen. En dat is niet gebeurd.
- Alle Amerikaanse uitvoerende kunstenaars en fonogrammenproducenten hebben aanspraak op Sena vergoeding??
- NL wet voorziet daar niet in.
  - Art. 32 lid 5 WNR & art. IIIa van de wet van 6 juli 2004 (Stb. 336)

40

Databankenrecht

Team 10 - klantenbestand

Hof Amsterdam 31 maart 2020, ECLI:NL:GHAMS:2020:1255

- Geen auteursrecht op hardlooptrainingsmethode
- Geen auteursrecht op klantenbestand
  - geen creatieve keuzes
- Geen databankrecht op klantenbestand, want 'genereren van feiten'
  - HvJ EG 9 november 2004, ECLI:EU:C:2004:695 (BHB/William Hill).
  - Spin-off-theorie(?)

41

42

Ov. 3.25

“Het besteden van geld aan **marketing ten behoeve van klantenwerving** kan niet worden gekwalificeerd als een uitgave die wordt gedaan voor het maken van een databank (uit bestaande gegevens), maar moet worden aangemerkt als het **‘genereren van feiten’**, die vervolgens (zonder veel kosten) in het klantenbestand worden gezet. Om die reden kunnen de door [appellant] genoemde middelen, die zijn aangewend om personen die nog geen klant waren tot klant te maken, niet worden beschouwd als een relevante investering”.

43

Einde

d.j.g.visser@law.leidenuniv.nl

44